

EMNESKIFT

Når et emne i en samtale er uddebatteret og/eller ikke længere er af interesse for samtalepart-nerne er der to muligheder: samtalen kan ophøre, eller der kan foretages et *emneskift*, hvorefter samtalen går over i en ny fase med et nyt emne.

Hvis samtalens deltagere ønsker, at samtalen skal fortsætte, er opgaven at sørge for, at den ikke ufrivilligt går i stå, før emneskiftet er foretaget. Derfor er det en god idé, at hver deltager i en samtale altid har i baghovedet, med hvilket emne samtalen kan fortsætte. På den måde undgår man, at "en engel går gennem stuen", hvilket opfattes som pinligt. Dette kommer ofte til udtryk ved, at deltagerne i denne situation lidt febrilsk leder efter et nyt emne, bringer det på bane samtidigt (i munden på hinanden) og så ler lidt indforstået.

Der skelnes her imellem tre forskellige former for emneskift: *et perspektivændrende, et reintroducerende og et introducerende.*

1. PERSPEKTIVÆNDRENDE EMNESKIFT

Med det perspektivændrende emneskift tages udgangspunkt i noget lige omtalt, og samtalen videreudvikles ved, at der sættes fokus på et andet perspektiv af samme sag.

I dette tilfælde sker overgangen fra et emne til et andet glidende, uden at samtalepartnerne er bevidste om det. Der skabes som regel *emnekæder* med en tæt indholdsmæssig relation, således at samtalen efter en emneintroducerende handling indholdsmæssigt bevæger sig omkring delaspæker til denne.

Anvendelsen af gambitter ikke særligt udtalt, og bruges de, er de ret neutrale i deres indhold, fx: *nå; ja; nå ja; nå men.*

2. REINTRODUCERENDE EMNESKIFT

Med et reintroducerende emneskift genoptages et tidligere berørt emne, som oftest gennem anvendelse af gambitter af typen *for at vende tilbage til; som jeg var ved at sige før;*

3. INTRODUCERENDE EMNESKIFT

Med et introducerende emneskift inddrages der et helt nyt emne i samtalen – med ringe eller ingen relation til noget forud sagt.

I tilfælde, hvor der er en ringe grad af emnemæssig relation imellem et foregående og et nyt emne, søger man gennem gambitter at markere en tankeforbindelse imellem de to emner og dermed søge at etablere en emnemæssig kontinuitet i samtalen. Gambittyper: *apropos; det minder mig om; nu, vi taler om*

I de tilfælde, hvor der ikke eksisterer nogen emnemæssig relation, og ej heller mulighed for at skabe den, er der flg. muligheder:

a. at påkalde sig Modtagers opmærksomhed med gambitter af typen:
hør engang; sig mig engang; tænk dig; ved du hvad?

b. at markere emneskiftet eksplicit med gambitter af typen:
for at tale om noget andet; for at skifte emne; før jeg glemmer det; åh, for resten; nu, jeg husker det

c. at foretage et emneskift via en periode med *small talk* uden indholdsmæssig substans, hvorefter en emneintroducerende handling på et givent tidspunkt markerer overgangen til et emne med indholdsmæssig substans.